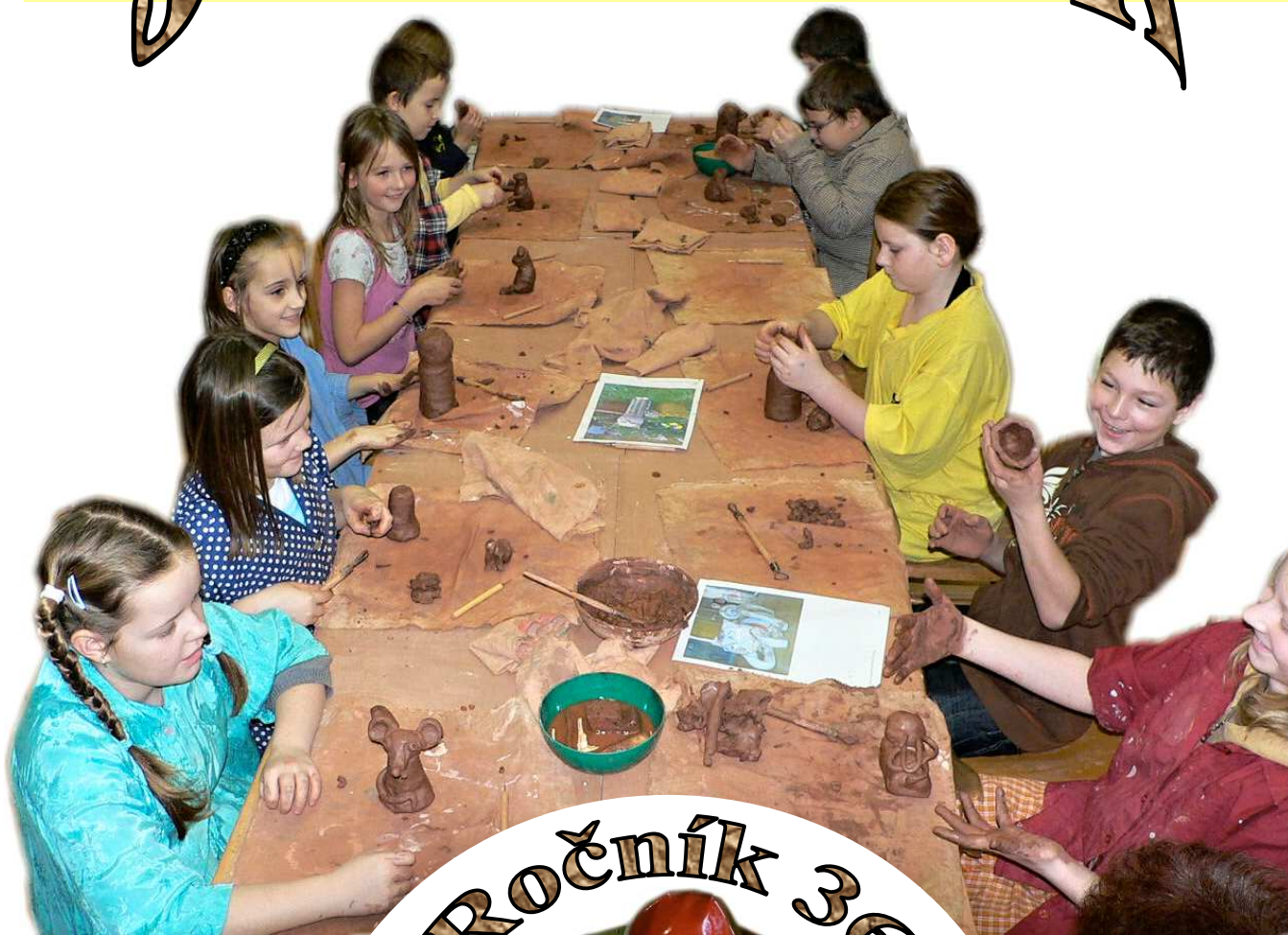

Jeseníček

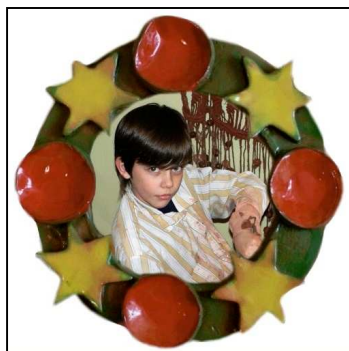
Ročník 36

ČÍSLO
10
2010-2011

Již od roku 1976 vede keramický kroužek paní učitelka Jana Hornofová. Požádali jsme ji, aby nám o jeho činnosti něco napsala do školního časopisu Jeseníček.

Činnost keramického kroužku ve školním roce 2010/2011 se rozběhla od října. Schůzky začínají každou středu od 12.30 hodin a tradičně se těší velkému zájmu dětí. Letos kroužek navštěvuje 27 žáků – děvčat i chlapců, kteří pracují ve dvou skupinách.

Začátečníci (1. a 2. třída) se nejprve seznamují s hlínou, jejími vlastnostmi a způsoby zpracování. Přesto si už dokázali vymodelovat svícen ve tvaru listu, kachel s jablíčkem a hruškou, adventní věnce, malé vánoční svícny ve tvaru hvězdičky a vánočního stromku a kachel „kočičku“. Kromě vymodelování z hlíny již svoje výrobky i glazují.

Druhá skupina – pokročilí (3. až 7. třída) – to jsou již ostřílení mazáci, kteří si umějí s hlínou a glazováním poradit. Jejich výrobky vyžadují o něco větší zručnost a zkušenosti. Vymodelovali si betlémy a kachle se složitějšími motivy a zvládli i tvarování postaviček lidí a zvířátek. Dokonce vytáčejí své první výtvoři na hrnčířském kruhu.

V keramickém kroužku rozvíjejí děti své estetické cítění, manuální zručnost a také trpělivost. Někteří děvčata a chlapci získané dovednosti využijí při výběru školy po ukončení povinné školní docházky. Výrobky dětí si můžete prohlédnout na internetových stránkách ZŠ a MŠ Jesenice. Činnost kroužku dokumentují i dnešní přiložené fotografie

Mgr. Jana Hornofová, Martin Hornof, vedoucí keramického kroužku

KMD Klub mladého diváka v Salesiánském divadle

V pátek 14. ledna 2011 v 7.45 hodin ráno se členové KMD sešli na školním nádvoří a v 8.00 se vydali na celodenní výlet do Prahy. Dále Daniel Skála z VIII. třídy pokračuje...

Z autobusu jsme vystoupili v Praze na Florenci asi v 9.30 a pak zamířili pěšky kolem Prašné brány na Staroměstské náměstí. Právě tady byla otevřena výstava nazvaná Královský sňatek - Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský (1310). Výstava se koná v Domě U Kamenného zvonu při příležitosti 700. výročí nástupu Jana Lucemburského na český trůn po jeho sňatku s českou princeznou Eliškou Přemyslovnou a potrvá ještě do 6. února. Mohli jsme obdivovat exponáty královského pokladu, pečeti a různé iluminované rukopisy a archivní dokumenty. Bylo se opravdu na co koukat!

Po zhlédnutí výstavy jsme se šli podívat na Staroměstský orloj. Tyto originální středověké hodiny jsou umístěny na věži Staroměstské radnice a jsou jednou z nejnámějších turistických atrakcí Prahy. Poté následoval asi hodinový rozchod. Využili jsme ho k posílení a k načerpání energie na zbytek dne.

Dalším naplánovaným bodem našeho programu v hlavním městě bylo divadelní představení Strakonický dudák v Salesiánském divadle v Praze-Kobylisích. Jde o klasický romantický příběh o chudém vesnickém muzikantovi Švandovi, který se vydává do světa, aby si přivydělal hraním na dudy. Místo dobře míněných rad svých přátel však raději naslouchá pochlebovačům v čele s protřelým světoběžníkem Vocílkou. Představení se žákům líbilo nejen proto, že příběh nakonec dobře skončil, ale i díky předvedeným hereckým výkonům.

Už nyní se všichni těšíme na další program KMD. Velký dík patří především paní učitelce Šikové a paní učitelce Konířové, které se o nás během výletu vzorně staraly.

OKRESNÍ KOLO MATEMATICKÉ OLYMPIÁDY PRO 5. TŘÍDU

Ve středu 26. ledna proběhlo v naší škole okresní kolo matematické olympiády pro 5. třídu. Zúčastnili se ho úspěšní řešitelé školního kola: Tomáš Tatzauer, Štěpánka Kouglová, Marie Vernerová, Monika Bezstarostová a Roman Jaroš. Žáci řešili 3 příklady, za které mohli získat celkem 18 bodů. Nejlépe dopadl Roman Jaroš s pěti body a Monika Bezstarostová se třemi body, ostatní získali po jednom bodu.

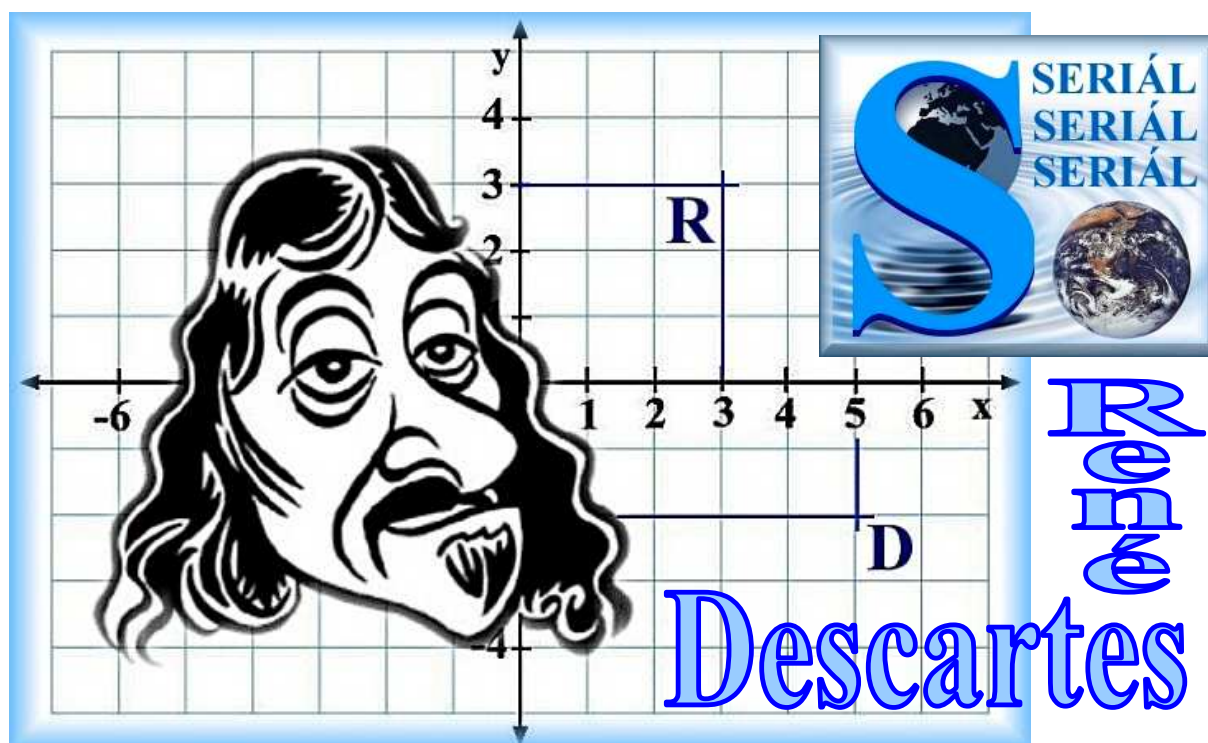
OKRESNÍ KOLO DĚJEPISNÉ OLYMPIÁDY

1. února 2011, Klub DDM Rakovník

JMÉNO	BODY	MÍSTO	POZNÁMKA
Zdeňka Sajfridová	47,5	9.	Soutěže se zúčastnilo 16 žáků.

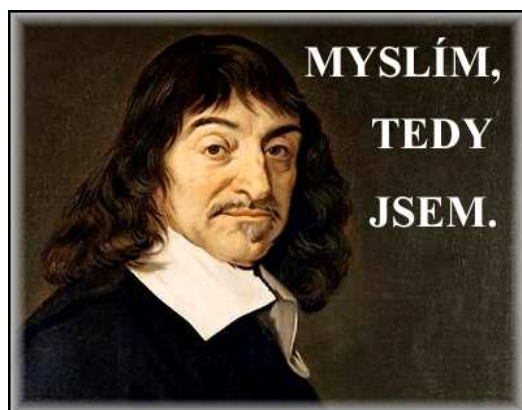
Pro postup do krajského kola bylo třeba získat alespoň 60 bodů ze 100 možných.

Představte si situaci, že žák právě dostal ve škole úkol sestrojít v rovině body zadané uspořádanými dvojicemi čísel. Jak si poradí? Pokud má k dispozici **pravoúhlu soustavu souřadnic**, má vyhráno. Jak už z názvu vyplývá, je to taková soustava souřadnic, u které jsou souřadné osy vzájemně kolmé a protínají se v jednom bodě - počátku soustavy souřadnic. Na kolmých osách bývá zvoleno stejné měřítko (shodné jednotkové úsečky). Souřadnice bodů (ony dvojice čísel) pak vyjadřují kolmé průměty polohy bodů k jednotlivým osám...

Pravoúhlé soustavě souřadnic se také říká **kartézská soustava souřadnic**. Je to na počest francouzského matematika a filozofa Reného Descarta, který se o její zavedení do geometrie zasloužil.

RENÉ DESCARTES
latinsky Renatus Cartesius
(31.3.1596 – 11.2.1650)

René Descartes [čti: dekárt] se narodil 31. března 1596 ve vesnici La Haye (dnes Descartes) v historickém regionu Touraine ve střední Francii jako potomek bohatého šlechtického rodu. Matka mu brzy zemřela na tuberkulózu a výchovy se ujala jeho babička. V dětství byl samotářským chlapcem náchylným k nemocem, avšak velmi nadaným. Ještě předtím, než začal chodit do školy, vysloužil si přezdívku „malý filozof“.

V osmi letech nastoupil na jezuitskou kolej v La Flèche v Anjou, kde v letech 1604 až 1612 studoval klasiky, logiku, tradiční aristotelskou filozofii a matematiku. Odmítal však scholastický způsob myšlení a nejvíce si oblíbil právě matematiku.

Protože měl chatrné zdraví, bylo mu dovoleno polehávat v posteli až do 11 hodin. Ve dvaceti letech získal diplom na právnické fakultě univerzity v Poitiers, ale právnické praxi se nikdy nevěnoval.

Jako mladík se dal z touhy po dobrodružství a cestování dobrovolně na vojenskou dráhu. V roce 1617 vstoupil do vojska Maurice Oranžského a od roku 1619 působil v armádě bavorského vévody Maxmiliána I. Bavorského. Sám ale nikdy nebojoval. Jako „válečný turista“ prošel půlkou Evropy a s císařskou armádou se dostal i do Čech. Patrně se stal i svědkem osudové bitvy na Bílé hoře u Prahy 8. listopadu 1620. Rozhodující bitva třicetileté války tehdy zpečetila osud českého stavovského povstání a na dalších 300 let nepříznivě ovlivnila osud českého státu.

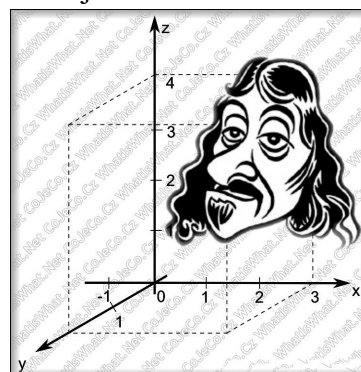
Na jaře roku 1621 rezignoval na vojenskou kariéru důstojníka a věnoval se matematice a cestování. Určitou dobu pobýval v Paříži, kde navázal kontakt s velmi čínorodým katolickým mnichem Marinem Mersennem, matematikem a všestranným učencem, který ovlivnil jeho myšlení na dlouhou řadu let. Z Paříže pak odcestoval na nějaký čas do Itálie, avšak v roce 1625 se vrátil zpět. Jenže život v Paříži mu nevyhovoval, a tak se v roce 1628 přestěhoval do Holandska.

Tam strávil velkou část svého života. Na záměčku Endegeest u historického města Leidenu se v roce 1642 setkal i s Janem Amosem Komenským. Vedli spolu asi čtyřhodinový rozhovor, ale nelze říci, že by se oba myslitelé vzájemně shodli ve svých názorech.

René Descartes zavedl do matematiky pojem funkce, proměnné veličiny a pravoúhlo soustavu souřadnic, která se po něm nazývá kartézská. Stojí tak u zrodu analytické geometrie, umožňující řešit geometrické úlohy početně pomocí algebry, zejména prostřednictvím rovnic a nerovnic. Například průsečík dvou přímek se už nehledá pouze graficky, nýbrž i početně jako společné řešení soustavy dvou lineárních rovnic. Ve své **Geometrii** (1637) předvedl Descartes také obecné řešení tzv. Pappovy úlohy, kterou starověký matematik dokázal vyřešit jen pro dvě přímky. Obecné řešení úlohy platilo za významný signál, že novověká věda už předčila tu řeckou.

Ve filozofii se zabýval především možnostmi poznání skutečnosti. Jeho nejznámějším dílem je **Rozprava o metodě** z roku 1637, kde pojednává o tom, jak správně vést rozum a jak hledat pravdu ve vědách. Uvažoval, že základní jistotou, o kterou se člověk může opřít, je jeho myšlení. Vědomí sebe sama je důkazem, že existuje duše. Ta je nadána rozumem a schopností poznávat. Aby svou schopnost mohla využít, musí existovat i předmět poznání – tedy hmotný svět. Tím Descartes provedl základní rozdělení: na jedné straně je subjektivní svět myšlenek a představ, na druhé straně je objektivní svět hmoty. Otázka vztahu mezi naším vědomím a hmotným světem se stala hlavním tématem téměř celé novověké filozofie. Vystupoval proti alchymii, astrologii a magii. Zastával názor, že každý jev musí mít příčinu, a pokud není příčina daného jevu dosud známa, tak je to jen proto, že ji člověk ještě neobjevil.

V roce 1649 přijal René Descartes štědré pozvání osvětlené švédské královny Kristiny, která se už dlouho zajímala o jeho filosofii. Zdejší podnebí však bylo pro něho příliš drsné a navíc královna (vychovaná po vojenském způsobu) měla ve zvyku vstávat a studovat již od pěti hodin ráno. Descartes si naopak liboval v dlouhém vyspávání a měl rád v místnosti teplo. Učencovo zdraví nový životní režim těžko snášelo a z tuhé zimy dostal nakonec zápal plic, na který 11. února 1650 zemřel.

ZDROJE:

Ivan Štoll: **Objevitelé přírodních zákonů**, Knižní klub, Fragment, Praha 1997

Vít Haškovec, Ondřej Müller: **Galerie géníů aneb kdo byl kdo**, Albatros, Praha 2003

Michael H. Hart: **100 nejvlivnějších osobností dějin**, Knižní klub, Praha 1994

Wikipedie, otevřená internetová encyklopedie

Internet: <http://natura.baf.cz/natura/2002/2/20020207.html>

OD PODZIMU DO JARA POŘADÍ SOUTĚŽÍČÍCH PO 3. KOLE SOUTĚŽE

V Jeseníčku č. 7/2010-2011 jsme našim čtenářům přinesli výsledky druhého kola soutěže Od podzimu do jara a rovněž aktuální pořadí všech soutěžících. Mezitím však došlo k upřesnění výsledků a také k vyhodnocení kola třetího. Současně organizátoři soutěže rozdělili děti do dvou věkových kategorií, takže nyní má aktuální tabulka následující podobu.

JMÉNO	TŘÍDA	1. kolo	2. kolo	3. kolo	celkem
Kategorie: 2. – 4. třída					
Kateřina Louženská	III.B	17	23	0	40
Miriam Knotková	III.B	12,5	17,5	25,5	55,5
Eva a Petr Konířovi	III.B+IV.	17	19	33	69
Kateřina Jastrzebská	III.A	0	0	22	22
Eva Jiroušková	III.A	7	0	24	31
T. Alexijová, D. Laubrová	III.A	7	17	24	48
Adéla Ujváryová	III.B	0	0	28	28
Veronika Doležalová	II.	16	20	31,5	67,5
Kateřina Jančová	III.A	16,5	23,5	33	73
Barbora Svatoňová	IV.	0	10,5	26,5	37
Kategorie: 5. – 8. třída					
T. Bekárková, K. Brádllová	VII.	0	12	0	12
T. Uher, T. Tatzauer	V.	14,5	0	33	47,5
V. Hron, R. Měchura	VI.	12,5	15,5	29,5	57,5
Karina Šatánková	VIII.	0	11	0	11
Š. Hudčková, K. Vanická	VI.	9,5	0	32,5	42
Kateřina Vančová	VIII.	17	14	0	31
B. Komárková, I. Horvátová	VI.	0	18,5	28	46,5
A. Hronová, J. Ťažiarová	V.	0	0	32,5	32,5
K. Červenka, P. Sunkovská	VI.	0	0	22	22

ZA POZNÁNÍM MINERÁLŮ

V poslední lednový den, kdy se žákům rozdává pololetní vysvědčení, se naši devátáci a někteří osmáci vydali vlakem do našeho hlavního města. Předmětem zájmu nejstarších žáků v hodinách přírodopisu je v letošním školním roce neživá příroda - a právě od toho se odvíjelo zaměření dnešní exkurze.

Nejdříve jsme se pomocí 3D technologie v kině IMAX podívali prostřednictvím Hubbleova teleskopu do vesmíru, kde jsme byli svědky úžasných pohledů do nitra tajemných mlhovin, v nichž se odehrávají děje připomínající vznik naší sluneční soustavy. Doprovázeli jsme posádku lodi při výstupu do vesmírného prostoru, pozorovali její práci na opravě teleskopu a zažili zblízka i okamžiky startu rakety.

Ve druhé části exkurze jsme se odebrali do Geosvěta, soukromé galerie minerálů a zkamenělin. Jednotlivé položky jsou zde řazeny podle místa nálezu, ne podle systému jako v Národním muzeu, a je zde kladen důraz na krásu kamene, což jsme se dozvěděli od našeho průvodce. Ten také ochotně odpovídal na naše zvědavé dotazy.

Krystaly nerostů oplývaly různými velikostmi, barvami i tvary a každý se mohl pokochat jejich krásou. U jedné z vitrín, kde byly vystaveny pouze exponáty kalcitu, si žáci uvědomili, že je velmi těžké nerosty určovat. Jelikož vím, že minerály a horniny patří k méně oblíbeným školním tématům, chtěla jsem jim je takto více přiblížit. Pokud alespoň někoho zaujaly, jsem spokojena a exkurze splnila svůj cíl.

Mgr. Vlastimila Knappová

NĚCO PRO ZASMÁNÍ

Sedí pán v křesle a čte si noviny. Vtom zaslechne slabé zaklepaní na dveře. Zvedne se, otevře a na zápraží spatří maličkou smrtku.

„Já si jdu pro křečka,“ pípne to stvoření. Načež muž zabouchne dveře a čte si dál. Po chvíli se znovu ozve známé zat'ukání. Muž našťavaně otevře a uvidí malou a velkou smrtku.

A malá smrtka: „Mamí, to je on!“

Pepíček se ptá babičky: „Babi chutnal ti ten bonbón, co jsem ti dal?“

„To víš, že jo. Moc!“ chválí ho babička.

„No vidíš! A Punt'á ho vyplivl!“

MŮJ PES JE TAK ŠIKOVNÝ, ŽE KAŽDÉ RÁNO ČEKÁ NA POŠTÁKA, DÁ MU SPROBITNÉ A PŘINESE MI NOVINY DO KŘESLA I S ŠÁLKEM KÁVY!

JÁ VÍM.

NO, POČKEJTE... JAK TO MŮŽETE VĚDĚT?

MŮJ PES MI O TOM VYPRÁVĚL.

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 9 / 2010 – 2011:

1.- MLADÝ ŘEDITEL

Podle předmětů umístěných na stole inspektor zjistil, že zavražděný ředitel byl levák, což mu potvrdila i sekretářka. Mrtvý však držel revolver v pravé ruce. Pravděpodobně ho zastřelila žárlivá manželka, když využila nepřítomnosti svědků, ale nevězila zbraň do správné ruky nebožtíka.

2.- TROCHU JINÉ POČÍTÁNÍ

a) Například:

$$123 - 45 - 67 + 89 = 100$$

b) Šablonu použili 40krát.

20krát pro 9 a 20krát pro 6.

c)

$$\left(\frac{1}{3} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3}\right) \cdot 100 = \left(\frac{2}{6} + \frac{1}{6}\right) \cdot 100 = \frac{3}{6} \cdot 100 = \frac{1}{2} \cdot 100 = 50$$

OSMISMĚRKA

1 Tajenkou OSMISMĚRKY je název jednoho z nejkrásnějších denních motýlů. Je nápadný nejen svou velikostí, ale i výrazným zbarvením rubu předních křídel, která jsou sytě červená nebo červenofialová. Obývá suché stepi a křovinaté lesostepi. Zastihneme jej všude tam, kde kvetou bodláky. Housenka žije na maceškách.

SLOVA K VYŠKRTÁNÍ:

© ARCHÍV, BĚLOCH, DŘÍČ, DVŮR, FAVORIT, FESTIVAL, FILÉ, FRAK, HNÍZDO, HROB, CHLÁDEK, JMENOVATEL, KASR, KOTĚ, KOTOUL, LHÁŘ, LICHOBĚŽNÍK, LOS, LULKA, MĚŘÍTKO, NIVÉ, OBILÍ, OBUV, PEAN, PEŘÍ, POHRANIČÍ, SMUTEK, SPIŽ, STEH, ŠVĚD, TÁGO, TRIO, TVOR, UČIVO, UHER, VADA, VEKA, VIKÝŘ, VŮLE, VÝHLED, ZÁKAZNÍK, ŽÁROVKA.

S	P	J	M	E	N	O	V	A	T	E	L	U	L	K	A	S	R
T	V	O	R	O	P	Z	Á	K	A	Z	N	Í	K	K	M	P	K
E	E	E	H	A	B	A	R	L	Ř	Ý	K	I	V	U	E	E	F
H	H	M	K	R	R	I	D	Ř	Í	Č	Ť	O	T	A	D	A	V
U	C	E	Ě	C	A	E	L	Ů	V	L	R	E	O	Á	V	N	H
V	V	O	H	Ř	L	N	E	Í	U	Á	K	P	L	O	C	N	U
Č	D	Í	L	H	Í	Ě	I	O	Ž	E	E	H	R	O	Í	Č	S
F	V	É	Ý	Ě	R	T	T	Č	G	Ř	C	I	I	Z	I	P	É
R	Ů	V	V	U	B	O	K	R	Í	Á	T	R	D	V	Í	V	L
A	R	I	E	Š	K	K	B	O	N	H	T	O	O	Ž	Ý	O	I
K	Í	N	Ž	Ě	B	O	H	C	I	L	A	V	I	T	S	E	F

2

HÁDANKA

Kdo to prodává, ten to nechce.
Kdo to kupuje, ten to nepotřebuje. Kdo to má, ten to neví...

SOUTĚŽNÍ KUPON

JMÉNO	
TŘÍDA	